

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації на тему:

«Управління розвитком лідерських якостей самозайнятих осіб»

здобувачки наукового ступеня доктора філософії

Гарбузюк Олександри Олександрівни

з галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

за спеціальністю 073 «Менеджмент»

Публічна презентація проведена на засіданні кафедри менеджменту та адміністрування Хмельницького національного університету 27.04.2026 року, протокол № 11.

У результаті аналізу опрацювання теоретичних і практичних положень дисертаційної роботи, поданих до розгляду наукових публікацій за темою дисертації, результатів виконання здобувачкою освітньо-наукової програми, а також за підсумками проведення фахового семінару визначено наступне.

Актуальність теми дослідження. В умовах невизначеності та динамічності зовнішнього середовища для ефективного функціонування самозайнятих осіб особливого значення набуває розвиток таких лідерських якостей, як адаптивність, стратегічне мислення, відповідальність, ініціативність, емоційний інтелект, комунікабельність, мотивація тощо. Для самозайнятих осіб, які здійснюють діяльність індивідуально, лідерство проявляється через самоменеджмент, особисту ефективність та саморегуляцію. Натомість у разі використання найманої праці лідерство набуває міжособистісного та управлінського характеру, що вимагає розвитку таких якостей, як делегування, наставництво, формування залученості та орієнтації на результат діяльності команди. Саме тому розвиток лідерських якостей самозайнятих осіб слід розглядати як важливу передумову підвищення результативності їх діяльності, забезпечення стійкості до зовнішніх викликів і розширення можливостей для подальшого професійного та підприємницького розвитку.

Враховуючи вищезазначене, дисертаційна робота Гарбузюк Олександри

Олександрівни «Управління розвитком лідерських якостей самозайнятих осіб» є актуальною.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертація виконана згідно з планами наукових досліджень Хмельницького національного університету у межах науково-дослідної теми «Формування стратегії забезпечення економічної безпеки підприємства» (номер державної реєстрації: 0125U003350), де авторкою розроблено та апробовано науково-методичний підхід до використання інструментів тайм-менеджменту в стратегічному управлінні підприємством.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у теоретико-методичному обґрунтуванні основних положень і рекомендацій щодо управління розвитком лідерських якостей самозайнятих осіб. Основні наукові положення, які отримані особисто автором і визначають їх наукову новизну, полягають у наступному:

вперше:

– розроблено механізм управління розвитком лідерських якостей самозайнятих осіб, структурна побудова якого представлена двома рівнями та передбачає виокремлення взаємопов'язаних елементів із розкриттям змісту кожного з них, зокрема формування переліку лідерських якостей самозайнятої особи, визначення складу та змісту аксіом і принципів зазначеного механізму, систематизацію типових помилок у розвитку лідерських якостей самозайнятої особи, а також розроблення рекомендацій щодо адаптації такого механізму відповідно до особливостей діяльності самозайнятої особи, що дозволяють врахувати принципи такої адаптації, інструменти розвитку лідерських якостей, пропозиції щодо побудови підтримки розвитку таких якостей та можливості використання аутсорсингу;

удосконалено:

– модель формування лідерських якостей самозайнятих осіб на засадах саморегуляції та внутрішньої детермінації поведінки, яка, на відміну від існуючих, ґрунтується на поєднанні психологічного (контроль тільки над власними діями), філософського (прийняття зовнішніх обставин) та

управлінського (саморегуляція) підходів, принципів стоїцизму та враховує особливості внутрішнього і зовнішнього локусів контролю на розвиток самолідерства, а також передбачає систематизацію лідерських компетенцій за кластерами, що дозволяє забезпечити формування здатності до самостійного прийняття рішень, стресостійкості та досягнення стабільних результатів професійної діяльності;

– науково-методичний підхід до обґрунтування впливу середовища функціонування на розвиток лідерських якостей самозайнятих осіб, який, на відміну від існуючих, базується на виокремленні груп умов і чинників середовища (кризових, інституційно-регуляторних, функціонально-економічних, ресурсно-інфраструктурних, соціально-компетентнісних) та дає змогу визначити характер їх впливу на формування поведінкової моделі лідерства, а також встановлювати управлінські орієнтири розвитку лідерських якостей самозайнятих осіб залежно від типу впливу;

– науково-методичний підхід щодо оцінювання рівня розвитку лідерських якостей самозайнятих осіб, який, на відміну від існуючих, передбачає розрахунок інтегрального показника рівня розвитку лідерських якостей самозайнятих осіб. Такий підхід дозволяє визначити загальний рівень розвитку лідерських якостей самозайнятих осіб, виявити домінуючі та проблемні кластери компетенцій і сформулювати аналітичне підґрунтя для розроблення цільових заходів щодо їх розвитку;

набули подальшого розвитку:

– понятійно-категоріальний апарат менеджменту щодо сутності поняття «лідерство», яке на відміну від існуючих понять, запропоновано трактувати як здатність особи впливати на власну поведінку та поведінку інших осіб на основі усвідомлення, узгодження та гармонізації індивідуальних і групових інтересів, а також спрямовувати та надихати на досягнення мети. При цьому лідерство розглядається як процес, що об'єднує навички саморегуляції, цілеспрямованості, координації, мотивації, взаємодії, співпраці, ухвалення рішень і адаптації до змін задля розвитку організації або власної справи. Такий підхід, на відміну від існуючих, інтегрує особистісний, міжособистісний і діяльнісний аспекти

лідерства, що дає змогу розглядати його не лише як форму впливу, а й як основу самокерування, узгодження інтересів та досягнення індивідуальних і колективних цілей;

– науково-методичний підхід щодо структуризації лідерських якостей самозайнятих осіб за кластерами компетенцій, який, на відміну від існуючих, передбачає їх систематизацію за чотирма кластерами компетенцій (особистісно-поведінковим, когнітивно-аналітичним, соціально-комунікаційним, управлінсько-організаційним) та враховує відмінності у формі здійснення діяльності (самостійно чи з використанням найманої праці), що дозволило обґрунтувати диференційований характер формування лідерських якостей самозайнятих осіб і визначити трансформацію лідерства від індивідуального до колективного в міру ускладнення організаційних умов діяльності;

– положення щодо використання інструментів тайм-менеджменту для розвитку лідерських якостей самозайнятої особи, які, на відміну від існуючих, передбачають виділення для такої особи окремих часових горизонтів, формалізацію вимог до вибору інструментів тайм-менеджменту та вибору на підставі таких вимог окремих інструментів для кожного з виділених часових горизонтів у діяльності самозайнятої особи з акцентом на використанні запропонованих рольових функцій для самозайнятих осіб, що дозволяє забезпечити формування рекомендацій щодо використання паперових або електронних інструментів тайм-менеджменту для самозайнятих осіб залежно від критеріїв їхнього вибору.

Теоретичне та практичне значення результатів дисертації полягає у тому, що основні теоретичні положення, висновки та рекомендації дисертаційної роботи, які розкривають особливості управління розвитком лідерських якостей самозайнятих осіб, доведені до рівня їх практичного використання. У дисертації розроблено механізм управління розвитком лідерських якостей самозайнятих осіб, що сприяє розвитку лідерських якостей, побудові підтримки розвитку таких якостей та можливості використання аутсорсингу у діяльності самозайнятих осіб..

Використання результатів роботи. Отримані прикладні результати дослідження, які представлені у дисертаційній роботі, використовуються у

практичній діяльності: ФОП «Глухенький О.О.» (довідка про впровадження від № 7 від 09.09.2025 р.), ТОВ «Нові звершення» (довідка про впровадження № 17 від 28.05.2025 р.), Хмельницької міської ради (довідка про впровадження № 1821 від 16.09.2025 р.).

Теоретичні узагальнення, наукові розробки та методичні рекомендації автора використовуються в освітньому процесі Хмельницького національного університету під час викладання дисципліни «Комунікативні технології в професійній діяльності» (довідка про впровадження № 122/32 від 20.04.2026 р.).

Особиста участь автора в одержанні наукових та практичних результатів, що викладені в дисертаційній роботі. Дисертаційна робота Гарбузюк Олександри Олександрівни є одноосібно виконаною науковою працею, у якій вирішено наукове завдання щодо розроблення теоретичних, науково-методичних і практичних основ управління розвитком лідерських якостей самозайнятих осіб.

Основні положення дисертації, наукові результати, висновки, пропозиції та рекомендації, які виносяться на захист, опубліковані у фахових наукових виданнях згідно чинних вимог. З наукових праць, що виконані у співавторстві, у дисертації використано ідеї та положення, запропоновані особисто автором.

Дисертаційна робота виконана на кафедрі менеджменту та адміністрування Хмельницького національного університету, науковий керівник – доктор економічних наук, професор Рудніченко Євгеній Миколайович.

Розглянувши звіт подібності щодо перевірки дисертації на наявність академічного плагіату, встановлено, що дисертаційна робота Гарбузюк Олександри Олександрівни є результатом самостійних досліджень здобувачки і не містить елементів плагіату та запозичень. Використані ідеї, результати і тексти інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Дисертаційна робота характеризується єдністю змісту та відповідає вимогам щодо її оформлення. Стиль викладення в дисертації матеріалів дослідження є науковим і забезпечує доступність її сприйняття. Дисертація відповідає обраній темі, розкриває її та підтверджує, що автором вирішено поставлені у роботі завдання.

Перелік публікацій за темою дисертації. Аналіз наукових публікацій, повноти опублікованих результатів дисертації та особистого внеску здобувача, засвідчив, що результати дослідження, які викладені у дисертаційній роботі, повною мірою відображають основні положення та висновки роботи, доповідались та обговорювались на науково-практичних конференціях.

За темою дисертації опубліковано 8 наукових праць, загальним обсягом 4,09 друк. арк., з яких особисто автору належить 3,07 друк. арк., у тому числі: 5 статей у наукових фахових виданнях України обсягом 3,75 друк. арк. (особисто автору належить 2,89 друк. арк.); 3 наукові публікації, що додатково відображають результати дослідження, загальним обсягом 0,34 друк. арк. (особисто автору належить 0,18 друк. арк.).

Список публікацій здобувача за темою дисертації:

Праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації

1. Гарбузюк О., Йолкін С. Управління розвитком лідерських якостей самозайнятих осіб в умовах кризи. *Development Service Industry Management*. 2023. № 3. С. 111–115. (0,58 умов. друк. арк.; особистий внесок автора полягає у дослідженні нових підходів, інструментів та засобів розвитку лідерських якостей і потенціалу самозайнятих осіб – 0,48 умов. друк. арк.). **Індексується і реферується в базах даних:** Index Copernicus, Google Scholar, НБУ ім. В. І. Вернадського.

2. Гавловська Н., Рудніченко Є., Гарбузюк О. Креативність та креативний потенціал : структурно-змістовий аналіз і вплив на інноваційний розвиток. *Modeling the Development of the Economic Systems*. 2025. № 1. С. 394–400. (0,6 умов. друк. арк.; особистий внесок автора полягає у дослідженні креативного потенціалу персоналу – 0,2 умов. друк. арк.). **Індексується і реферується в базах даних:** Index Copernicus, Google Scholar, НБУ ім. В. І. Вернадського.

3. Гарбузюк О., Рудніченко Є., Гавловська Н. Розвиток концептуальних підходів до розуміння лідерства. *Modeling the Development of the Economic Systems*. 2025. № 2. С. 38–43. (0,69 умов. друк. арк.; особистий внесок автора полягає у дослідженні еволюції концептуальних підходів до розуміння лідерства – 0,52 умов.

друк. арк.). *Індексується і реферується в базах даних: Index Copernicus, Google Scholar, НБУ ім. В. І. Вернадського.*

4. Гарбузюк О., Рудніченко Є. Склад механізму стратегічного управління розвитком лідерських якостей самозайнятих осіб. *Development Service Industry Management*. 2025. № 4. С. 22–32. (1,1 умов. друк. арк.; особистий внесок автора полягає у розробці структури механізму стратегічного управління розвитком лідерських якостей самозайнятих осіб – 0,91 умов. друк. арк.). *Індексується і реферується в базах даних: Index Copernicus, Google Scholar, НБУ ім. В. І. Вернадського.*

5. Гарбузюк О. Аналітичні дослідження інституційного середовища функціонування самозайнятих осіб в Україні. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*. 2026. Т. 352, № 2. С. 601–606. (0,78 умов. друк. арк.)

Праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

6. Рудніченко Є., Гавловська Н., Гарбузюк О. Інноваційний розвиток : теоретичний базис. *Формування ефективної системи управління та публічного адміністрування в умовах транзитивної економіки* : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Харків, 21 верес. 2022 р.). Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. С. 75–78. (0,12 умов. друк. арк.; особистий внесок автора полягає у дослідженні теоретичних основ інноваційного розвитку та ролі менеджерів– 0,06 умов. друк. арк.).

7. Лутюк В. І., Гарбузюк О. О. Механізм мотивації персоналу до забезпечення діяльності підприємства: умови, результати та перспективи впровадження. *Модернізація економіки : сучасні реалії, прогнозні сценарії та перспективи розвитку* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (17–18 квіт. 2025 р., м. Херсон – м. Хмельницький). Херсон : ХНТУ, 2025. С. 281–284. (0,12 умов. друк. арк.; особистий внесок автора полягає у дослідженні теоретичних основ мотивації персоналу– 0,02 умов. друк. арк.).

8. Гарбузюк О. О. Лідерство у трактуванні основних теорій. *Підприємництво та стратегічні напрями розвитку бізнес-процесів в умовах*

глобальних викликів : зб. матеріалів V Міжнар. наук.-практ. екон. форуму (м. Хмельницький, 4–5 груд. 2025 р.). Хмельницький : ХНУ, 2025. С. 238–241. (0,1 умов. друк. арк.)

ВВАЖАТИ,

що дисертаційна робота Гарбузюк Олександри Олександрівни «Управління розвитком лідерських якостей самозайнятих осіб», яка подана на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент», за своїм науковим рівнем та практичною цінністю, змістом та оформленням повністю відповідає вимогам пп. 6, 7, 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами), та відповідає напрямку наукового дослідження освітньо-наукової програми «Менеджмент» Хмельницького національного університету.

РЕКОМЕНДУВАТИ:

дисертаційну роботу «Управління розвитком лідерських якостей самозайнятих осіб», подану Гарбузюк Олександрою Олександрівною на здобуття ступеня доктора філософії, до захисту.

Головуюча публічної презентації,
завідувачка кафедри менеджменту та адміністрування
Хмельницького національного університету,
кандидат економічних наук, професор

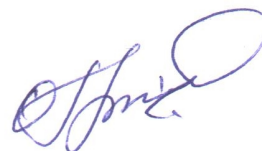


Ніла ТЮРИНА

Підпис Ніли ТЮРИНОЇ засвідчую:

Учений секретар

Хмельницького національного університету



Ольга ГОНЧАР